

Klinisch Labo OLV Ziekenhuis

Klinisch Labo Campus Aalst

Moorselbaan 164
9300 Aalst
T. +32 (0)53 72 42 91
F. +32 (0)53 72 45 88

Klinisch Labo Campus Asse

Bloklaan 5
1730 Asse
T. +32 (0)2 300 60 42
F. +32 (0)2 300 65 00

Klinisch Labo Campus Ninove

Biezenstraat 2
9400 Ninove
T. +32 (0)54 31 20 65

www.olvz.be

In dit nummer

NIP test	1
POCT: patiënt John Doe	1
Het belang van een correct ingevulde APO aanvraag	2

Interessante info

Op dinsdagnamiddag om 15h organiseert het laboratorium regelmatig wetenschappelijke kansen:

Dinsdag 07/01/2014

Pneumocystis jirovecii: laboratoriumdiagnostiek

Spreker: dr. Melissa Depypere

Dinsdag 14/01/2014

Implementatie Bordetella RT-PCR en update automatisering met behulp van het Janus pipetteerstation

Spreker: dr. sc. Karen Dierickx

Dinsdag 21/01/2014

Typering van HLA-B27 en andere specifieke genen van het MHC: wat, hoe en waarom?

Spreker: apr. Christophe Indevuyt

NIP test

Vanaf 1 november kunnen gynaecologen via het klinisch laboratorium van het OLV Ziekenhuis een NIP test aanvragen. NIP test staat voor Niet-Invasieve Prenatale test en dient voor het screenen op trisomie 21 (Down syndroom), trisomie 18 (Edwards syndroom) en trisomie 13 (Patau syndroom).

Door middel van een nieuwe moleculaire techniek kan men DNA fragmenten, afkomstig van de foetus en circulerend in het bloed van de zwangere, identificeren en meten om zo het aantal kopijen van chromosoom 21, 18 en 13 te bepalen. Een simpele bloedafname volstaat. Het verschil met de huidige 1ste trimester combinatietest is de zeer hoge gevoeligheid (>99 % voor Tr21 en Tr18; >90 % voor Tr13), de zeer hoge specificiteit (>99 %) en het zeer laag vals positief percentage (<1 %) van de NIP test. Let wel op dat de positief voorspellende waarde van deze NIP test sterk afhankelijk is van het individuele risico op Down van de zwangere en dat deze bijvoorbeeld voor een gecombineerd risico van 1/100 toch maar een 80 % bedraagt. Waarmee gezegd dat deze test geen diagnostische waarde heeft maar evenzeer een screeningstest is.

De NIP test heeft voornamelijk zijn belang bij een zwangere met een verhoogd risico op trisomie 21, 18 of 13 (1ste trimester combinatietest) of met een hoge leeftijd (>40 jaar). De NIP test is niet mogelijk bij een tweeling- of meerlingzwangerschap.

Indien het NIPT resultaat een laag risico aantoont voor Tr21, is er een zeer grote waarschijnlijkheid dat trisomie 21 afwezig is. Indien het NIPT resultaat een hoog risico aantoont voor Tr21, is er een sterke

indicatie voor trisomie 21 maar geen zekerheid. Dit resultaat dient altijd bevestigd te worden met een invasieve test (vlokkentest of vruchtwaterpunctie).

De NIP test wordt uitgevoerd in het UZ Leuven. Het resultaat is bekend na maximaal 3 weken, gerekend vanaf de bloedafname. De NIP test wordt niet door het ziekenfonds terugbetaald en kost de patiënt persoonlijk € 460.

dr. Jan Bellon
labo campus Asse
T. 02 300 62 52

POCT: patiënt John Doe

In sommige omstandigheden is het noodzakelijk om een bedside glucosetest uit te voeren bij een (nog) niet ingeschreven patiënt. Dit was tot op vandaag echter niet mogelijk met de StatStrip glucometers.

Voor deze uitzonderlijke situaties werd een oplossing gecreëerd: patiënt "Doe John" met ZGV 0199999999. Barcodeklevers voor deze "Doe John" worden op alle docking stations gekleefd

en zijn zo steeds beschikbaar in noodsituaties.

De volledige procedure is terug te vinden op OLV Connect - Zorg voor patiënten - Diabeteszorg - Bijscholingen referentie vpk - Ongekende John Doe patiënt.

Deze procedure is een **nood**-procedure. Maak er dus geen misbruik van!

mevr. Patricia De Schrijver
verantwoordelijke POCT
T. 053 72 46 91

Richtlijnen stollingscomité beschikbaar op OLV Connect

De richtlijnen betreffende stollingsbeleid (zowel over medicatie als over bepaalde pathologieën) die tot nu toe door het stollingscomité zijn opgesteld, zijn heden beschikbaar op OLV Connect.

U vindt deze onder de rechter taakbalk: Zorg voor patiënten – Procedures om nooit te vergeten – Stollingsbeleid.

Verdere vragen en informatie:

Laboratorium OLV Ziekenhuis Aalst, 1ste verdieping
Editor: Lieve.Van.Hoovels@olvz-aalst.be
T. 053 72 47 91
<http://www.olvz.be/>

Het belang van een correct ingevulde APO aanvraag

Het laboratorium Pathologische Ontleedkunde van het OLV Ziekenhuis draagt kwaliteitszorg hoog in het vaandel. Om een optimale kwaliteit te kunnen bieden, is echter een correct ingevuld aanvraagformulier cruciaal. Dit moet voldoen aan de wettelijke regels, opgesomd in het K.B. van 14/09/1994 en herhaald in het KB van 5/12/2011 betreffende de erkenning van laboratoria voor pathologische anatomie (gepubliceerd op 13/02/2012).

Sinds 1 juli 2011 is de vermelding van de juiste herkomst van het staal wettelijk verplicht. Hierbij moet de lokalisatie zo specifiek mogelijk zijn. Het aangeven van bv. "huid" als lokalisatie is onvoldoende, de juiste plaats moet vermeld worden (bv. neus, linkeronderbeen, ...). Essentieel is de vermelding links of rechts, indien van toepassing.

De juiste lokalisatie kan een rol spelen in de differentieel diagnose. Juiste gegevens kunnen de interpretatie van het beeld en het advies van de patholoog alleen maar vergemakkelijken.

De aanvragende clinicus is uiteindelijk verantwoordelijk voor een correct en volledig ingevulde aanvraag.

Elk aanvraagformulier dient minimaal volgende gegevens te bevatten (KB van 05/12/2011):

- Identificatie van de patiënt: ziekenhuisetiket of mutualiteitsklever bij extramuros patiënten (hierop staan de vereiste gegevens: naam, voornaam, geboortedatum, patiëntnummer, ziekenfondsgegevens, ziektegevalnummer)
- Identificatie van de aanvragende arts: stempel (waarop naam, voornaam, adres en RIZIV-nummer staan) én handtekening
- Aanvraagdatum
- Datum en uur van staalname
- Aard van het staal én vermelding van de anatomische plaats waar elk staal wordt afgenomen, met aanduiding van links of rechts indien van toepassing
- Klinische inlichtingen en probleemstelling: concrete vraagstelling, differentieel diagnose, ...

- Gegevens nuttig voor de uitvoering en de interpretatie van de resultaten: relevante voorgeschiedenis (maligniteit), infectieuze risico's (hepatitis, MRSA, ...)

Op het aanvraagformulier zijn alle items die verplicht moeten ingevuld worden, in het oranje gemarkeerd.

Enkele speciale testen moeten wettelijk door de clinicus aangevraagd (= aangevinkt) worden. Dit geldt voor de farmacodiagnostische testen (ER/PR, Her2Neu, c-Kit of CD117) en moleculaire testen (EGFR, ALK, KRAS, NRAS, BRAF, ...).

Wettelijk moet de afnamedatum vermeld worden. Ons kwaliteitssysteem, geaccrediteerd door BELAC, vereist eveneens het uur van afname. Een betrouwbare test start met het respecteren van een minimale én maximale fixatietijd van biopten en weefsels, conform de geldende richtlijnen. Enkel de testen die binnen deze grenzen werden uitgevoerd, zijn volledig betrouwbaar.

Indien de afnametijd niet vermeld is, kan het laboratorium niet inschatten hoe lang het weefsel reeds gefixeerd is. Het weefsel blijft dan in het laboratorium 24 uur extra fixeren, waardoor het resultaat minstens 1 dag later beschikbaar is. Bij een overschrijding van de maximale fixatietijd worden de onderzoeken en de aanvullende testen steeds onder voorbehoud uitgevoerd en geïnterpreteerd. Dit voorbehoud wordt vermeld op het anatomopathologisch verslag.

Alle afwijkingen, zoals het niet vermelden van de afnametijd, worden volgens ons kwaliteitssysteem als non-conformiteit geregistreerd in het Labo Informatica Systeem. Sinds enkele weken vermelden we de non-conformiteit ook in het anatomopathologisch verslag. We gaan de evolutie van het aantal en de aard van de non-conformiteiten per aanvrager opvolgen. Zo kunnen we de nodige feedback geven en er actieplannen aan koppelen.

Om het aantal non-conformiteiten te beperken heeft de dienst Pathologische Ontleedkunde reeds verschillende initiatieven genomen: in het operatiekwartier op de campus Aalst werden infosessies gegeven aan de verpleegkundigen, alle clinici werden geïnformeerd via mail, ... Deze labflap is een volgende fase in de blijvende sensibilisering van de clinicus en verpleegkundige om de aanvraag volledig in te vullen. Volgend jaar plannen we infosessies op de campus Asse en Ninove.

Ons streefdoel is een correct en volledig ingevulde aanvraag. Het labo Pathologische Ontleedkunde moet dan geen non-conformiteiten registreren en vermelden in het verslag. De doorlooptijd wordt niet onnodig verlengd. Het anatomopathologisch onderzoek en de aanvullende testen worden hierdoor in optimale omstandigheden uitgevoerd. Een dergelijke manier van werken levert de patiënt alleen maar voordeel op.

*mr. Bart De Wiest
kwaliteitsverantwoordelijke Pathologische Ontleedkunde
T. 053 72 87 84*

PRETTIGE KERSTDAGEN
GELUKKIG NIEUWJAAR

